

WYNIKI EGZAMINÓW EKSTERNISTYCZNYCH RAPORT SESJA ZIMOWA 2012 R.

1. Wstęp

W sesji zimowej 2012 r. 240 osób złożyło deklarację przystąpienia do zdawania egzaminów eksternistycznych. 237 osób zadeklarowało egzaminy z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, z zakresu gimnazjum dla dorosłych - 2 osoby, a ze szkoły podstawowej - 1. Po raz pierwszy wniosek o dopuszczenie do egzaminów złożyło 95 osób (z zakresu liceum ogólnokształcącego – 92, z zakresu gimnazjum – 2 zdających a 1 ze szkoły podstawowej). Powołano 56 zespołów nadzorujących egzaminy i 17 egzaminatorów sprawdzających i oceniających arkusze egzaminacyjne. Egzaminy przeprowadzono w dniach: 10-12, 17-19 i 24-25 lutego 2012 r. w czterech ośrodkach egzaminacyjnych: Poznaniu, Szczecinie, Lesznie i w Kaliszu. Egzamin z technologii informacyjnej przeprowadzono w Poznaniu w dwóch ośrodkach egzaminacyjnych (w 4 salach).

Prawo obowiązuje zdających do przystąpienia do 11 egzaminów z zakresu liceum ogólnokształcącego w ciągu dwóch lat od dopuszczenia do zdawania tych egzaminów. Przypomnieć należy, że większość zdających podchodzi w danej sesji do kilku egzaminów, w związku z czym nie ma możliwości uzyskania świadectwa ukończenia szkoły. Dwie osoby zadeklarowały po raz pierwszy wszystkie zajęcia edukacyjne, zdały je i tym samym jedna uzyskała świadectwo ukończenia szkoły podstawowej a druga - świadectwo ukończenia liceum ogólnokształcącego. W sumie wydano 26 świadectw ukończenia szkoły.

1.1. Dane statystyczne dotyczące populacji zdających

W sesji zimowej 2012 r. zdający zadeklarowali o 256 egzaminów więcej niż w sesji poprzedniej - w sumie 1028 egzaminów (1006 z zakresu liceum ogólnokształcącego, 10 z zakresu gimnazjum i 12- ze szkoły podstawowej).

Tabela 1. Liczba zdających w Okręgu

Województwo	Liczba zdających		
	Okręg	G+SP	LO
Lubuskie	6	0	6
Wielkopolskie	196	0	196
Zachodniopomorskie	16	2+1	13

Dane w tabeli 1. obrazują większą liczbę zdających z województwa wielkopolskiego niż w pozostałych (o 28 osób więcej niż w sesji poprzedniej). Liczba zdających z Lubuskiego jest malejąca w porównaniu z poprzednimi sesjami egzaminacyjnymi. Analiza danych w tabeli 2. wskazuje z kolei (podobnie jak w poprzednich sesjach egzaminacyjnych) większą populację mężczyzn przystępujących do egzaminów.

Tabela 2. Populacja kobiet i mężczyzn zdających egzaminy w Okręgu

Płeć	Okręg	Województwo					
		G+SP			LO		
		L	W	Z	L	W	Z
Kobiety	88	0	0	1+1	5	77	4
Mężczyźni	130	0	0	1	1	119	9

1.2. Wybieralność przedmiotów

Dane w poniżej zamieszczonych tabelach 3. i 4. ilustrują liczbę przystępujących do poszczególnych egzaminów eksternistycznych.

Tabela 3. Liczba wszystkich zdających przystępujących do egzaminów w Okręgu

Przedmioty	Liczba egzaminów zadeklarowanych			Liczba przystępujących do egzaminów		
	Okręg	G+SP	LO	Okręg	G+SP	LO
Język polski	77	1+2	74	63	1+1	61
Język angielski	62	0+1	61	49	0+1	48
Język rosyjski	10	1	9	9	0	9
Język niemiecki	8	0+1	7	5	0	5
Język francuski	1	0	1	1	0	1
Historia	95	1	94	74	2	72
Wiedza o społeczeństwie	76	2+2(historia i społeczeństwo)	72	54	2+1(historia i społeczeństwo)	51
Geografia	126	2	124	99	2	97
Biologia	132	2+2(przyroda)	128	105	2+1(przyroda)	102
Chemia	129	1	128	91	0	91
Matematyka	80	1+2	77	63	0+1	62
Fizyka i astronomia	79	1	78	66	0	66
Podstawy przedsiębiorczości	91	0	91	55	0	55
Technologia informacyjna/informatyka	77	1+2	74	53	1+1	51

W sesji jesiennej 2012 r. zadeklarowano więcej egzaminów z języka polskiego, z języków obcych, historii, geografii, biologii i chemii niż w sesji poprzedniej.

Więcej osób zdawało egzaminy z przedmiotów humanistyczno - społecznych, choć wzrasta liczba zdających z matematyki oraz z technologii informacyjnej (porównywalna liczba zdających). Najwięcej osób przystąpiło do zdawania egzaminu z biologii - 102. Dwóch zdających zadeklarowało w tej sesji wszystkie obowiązkowe egzaminy i uzyskało świadectwo ukończenia szkoły.

Tabela 4. Liczba osób powtórnie przystępujących do egzaminów

Przedmioty	Liczba osób		
	Okręg	G	LO
Język polski	6	0	6
Geografia	7	0	7
Biologia	4	0	4
Chemia	13	0	13
Fizyka i astronomia	40	0	40
Język angielski	6	0	6
Język rosyjski	2	0	2
Język niemiecki	3	0	3
Historia	7	0	7
Wiedza o społeczeństwie	0	0	0
Matematyka	39	0	39
Podstawy Przedsiębiorczości	1	0	1
Technologia informacyjna	23	0	23

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że poprzednia sesja okazała się dla zdających trudniejsza aniżeli sesja zimowa 2011 r., bowiem o 60 osób więcej przystąpiło powtórnie do zdawania egzaminów eksternistycznych.

Najwięcej osób (40) przystąpiło powtórnie do egzaminu z fizyki i astronomii, co stanowi 60 % wszystkich zdających z tego przedmiotu. Więcej niż czwarty raz zdający podchodzili do egzaminów z chemii, fizyki i astronomii, matematyki, języka angielskiego i geografii.

Z zakresu gimnazjum i szkoły podstawowej dla dorosłych do powtórnego egzaminu nikt nie przystąpił.

Corocznie niewielka liczba zdających, pomimo złożonej deklaracji, nie przystępuje do wszystkich egzaminów w danej sesji. Dla zilustrowania tego problemu w tabeli 5 zamieszczono nieobecnych na egzaminach.

Tabela 5. Liczba osób nieobecnych na egzaminie

Przedmioty	Liczba osób, które nie opłaciły egzaminów			Liczba osób nieobecnych na egzaminie		
	Okręg	G+SP	LO	Okręg	G	LO
Język polski	8	0+1	7	6	0	6
Język angielski	7	0	7	6	0	6
Język rosyjski	0	0	0	0	0	0
Język niemiecki	2	0+1	1	1	0	1
Historia	13	0	13	9	0	9
Wiedza o społeczeństwie	18	0+1(historia i społeczeństwo)	17	4	0	4
Geografia	23	0	23	4	0	4
Biologia	19	0+1 (przyroda)	18	8	0	8
Matematyka	9	0+1	8	7	0	7
Chemia	23	0	23	14	0	14
Fizyka i astronomia	10	0	10	3	0	3
Podstawy przedsiębiorczości	20	0	20	3	0	3
Technologia informacyjna/informatyka	18	0+1	17	6	0	6

Zauważa się malejącą liczbę osób, które nie opłacają zadeklarowanych egzaminów, bądź które nie przystępują do opłaconych egzaminów. Nieobecność wynika najczęściej z przyczyn losowych.

W sesji zimowej 2012 r. opłata za egzamin z jednych zajęć edukacyjnych wynosiła 164,73 zł. Z całości opłaty zwolniono 2 osoby, natomiast z części opłaty - 7 zdających.

1.3. Zdawalność egzaminów

Aby zdać egzaminy należało otrzymać 30% punktów możliwych do uzyskania z wybranych zajęć edukacyjnych.

W tabeli 6. opisano zdawalność poszczególnych przedmiotów w województwie lubuskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim oraz średnie wyniki procentowe uzyskane przez zdających z poszczególnych przedmiotów.

Bardzo trudno jest dokonać porównania zdawalności między trzema województwami, gdzie liczby zdających są bardzo zróżnicowane.

Tabela 6. Zdawalność egzaminów i średni wynik z egzaminów z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych

Przedmiot	Zdawalność w %	Średni wynik w %
Język polski	72	36,10
Język angielski	60	39,67
Język rosyjski	89	47,78
Język niemiecki	20	32,00
Język francuski	100	92,00
Historia	71	38,03
Wiedza o społeczeństwie	98	53,14
Geografia	94	50,60
Biologia	94	45,14
Matematyka	6	13,84
Chemia	68	36,35
Fizyka i astronomia	47	27,76
Podstawy przedsiębiorczości	100	56,07
Technologia informacyjna	61	39,18

Powyższe dane wskazują na niższą zdawalność egzaminów (67,69%) o 1,31 punkt procentowy niż w sesji jesiennej 2011 r. Najwyższą zdawalność odnotowano z egzaminu z podstaw przedsiębiorczości -100% (podobnie jak w sesjach poprzednich), w dalszej kolejności z wiedzy o społeczeństwie (98%). Wysoką zdawalność osiągnięto z geografii i biologii (94%). Niepokojąca jest zdawalność egzaminu z matematyki (6%).

Natomiast najwyższy średni wynik % zdający uzyskali z podstaw przedsiębiorczości (56,07% - choć jest on niższy niż w sesji poprzedniej) oraz z wiedzy o społeczeństwie (53,14%). Najniższy średni wynik zauważa się z matematyki (13,84%) czyli o 10,57 pkt % niższy w porównaniu z sesją jesienną 2011 r.

Tabela 7. Wyniki egzaminów z zakresu liceum ogólnokształcącego wyrażone w stopniach

Przedmioty	Liczba zdających z oceną					
	ndst	dop	dst	db	bdb	cel
Język polski	17	26	14	1	3	0
Język angielski	19	15	4	5	4	1
Język rosyjski	1	2	4	2	0	0
Język niemiecki	4	0	0	0	1	0
Historia	21	43	13	4	0	0
Wiedza o społeczeństwie	1	14	19	16	1	0
Geografia	6	24	47	19	1	0
Matematyka	58	3	1	0	0	0
Biologia	6	48	35	13	0	0
Chemia	29	38	19	4	1	0
Fizyka i astronomia	35	30	1	0	0	0
Podstawy przedsiębiorczości	0	12	21	21	1	0
Technologia informacyjna/informatyka	20	8	12	11	0	0

W sesji zimowej 2012 r. odnotowano zaledwie jedną ocenę celującą, gdzie w sesji poprzedniej było ich pięć. Najwięcej ocen pozytywnych zanotowano z podstaw przedsiębiorczości (100%), z wiedzy o społeczeństwie (98%), z biologii i geografii - 94%. Najwięcej ocen niedostatecznych zdający uzyskali z matematyki (58), co stanowi 93 % oraz z fizyki i astronomii (35), co stanowi 53 % , choć jest to wynik niższy o 19 punktów procentowych niż w sesji poprzedniej .

Z zakresu gimnazjum dla dorosłych do egzaminów przystąpiły dwie osoby, które w sumie zdały 9 egzaminów. Nie powiodło się zdającemu egzamin z informatyki.

Z zakresu szkoły podstawowej jedna osoba przystąpiła do wszystkich sześciu egzaminów i uzyskała pozytywne wyniki.

Sesja zimowa 2012 r. zakończyła się wydaniem 25 świadectw ukończenia liceum ogólnokształcącego i jednego świadectwa z zakresu szkoły podstawowej.

2. Analiza jakościowa

W celu określenia poziomu wiadomości i umiejętności zdających, którzy opanowali je w stopniu zadowalającym i nie sprawiały trudności oraz tych, z którymi sobie nie radzą i sprawiają im najwięcej problemów, dokonano analizy wyników, wyznaczając współczynnik łatwości zadań i obszarów umiejętności. Analizie poddano wyniki, jakie uzyskali zdający na obszarze trzech województw.

Tabela 8. Współczynniki łatwości dla arkuszy egzaminacyjnych z poszczególnych przedmiotów

Przedmiot	Współczynnik łatwości
Język polski	0,36
Język angielski	0,40
Język rosyjski	0,48
Język niemiecki	0,32
Język francuski	0,92
Historia	0,38
Wiedza o społeczeństwie	0,53
Matematyka	0,14
Chemia	0,36
Fizyka i astronomia	0,28
Biologia	0,45
Geografia	0,51
Podstawy przedsiębiorczości	0,56
Technologia informacyjna	0,39

Współczynnik łatwości poniżej 0,70 wskazuje, że wiadomości i umiejętności nie zostały opanowane w stopniu zadowalającym. Na podstawie danych przedstawionych w powyższej tabeli można wnioskować, że arkusze egzaminacyjne z większości przedmiotów były dla piszących trudne i bardzo trudne. Najniższy współczynnik łatwości odnotowano za zadania w arkuszach z matematyki, fizyki i astronomii, języka polskiego, języka niemieckiego.

2.1. Język polski

Do egzaminu z języka polskiego przystąpiło w Okręgu 61 zdających z zakresu liceum ogólnokształcącego i po 1 zdającym z zakresu gimnazjum i szkoły podstawowej.

Tabela 9. Punktacja za rozwiązanie arkusza z języka polskiego

Za cały arkusz do uzyskania	Za część 1.- test- do uzyskania:	Za część 2.- wypracowanie- do uzyskania:
50 pkt	35 pkt	15 pkt

Współczynnik łatwości za zadania w arkuszu w Okręgu wyniósł 0,36 i jest niższy niż w sesji poprzedniej. W województwach natomiast odpowiednio: w wielkopolskim 0,36, w zachodniopomorskim - 0,41 i jest wyższy niż w sesji poprzedniej. W lubuskim nikt nie zdał egzaminu z tego przedmiotu.

Tabela 10. Parametry statystyczne opisujące arkusz

Okręg	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Średni wynik punktowy
	42	0	17	15,17	18,05

Najczęściej występującym wynikiem uzyskanym w tej sesji było 15 i 17 punktów, czyli minimum punktów jakie trzeba było uzyskać, aby zdać egzamin. Maksymalny wynik daje w przeliczeniu ocenę bardzo dobrą i jest notą wyższą niż w sesji poprzedniej. Najwięcej w tej sesji egzaminacyjnej uzyskano ocen dopuszczających - 26, co stanowi 43 % wszystkich ocen. 17 osób tego egzaminu nie zdało. Zdający z zakresu szkoły podstawowej i gimnazjum uzyskali z języka polskiego ocenę dopuszczającą.

Tabela 11. Średni wynik procentowy w województwach

Okręg	Województwo		
	lubuskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
	-	35,83	41,33

W arkuszu cztery zadania były dla zdających bardzo trudne: najniższy współczynnik łatwości odnotowano w zadaniach: 14 (0,16), 16 (0,10), 17 (0,13), 18 (0,05). Tworzenie własnego tekstu okazało się dla zdających bardzo trudne.

Wnioski:

Uzyskane wyniki świadczą o niezadowalającym poziomie opanowania podstawowych umiejętności polonistycznych przez zdających. Najwięcej trudności sprawiły zdającym zadania wymagające elementarnej wiedzy z historii literatury oraz znajomości lektur i zrozumienia ich problematyki („Wesela” St. Wyspiańskiego). Trudność sprawiła też zdającym wiedza historycznoliteracka- niezrozumienie pojęcia ludomania. Wypracowania są przede wszystkim obrazem braku wiedzy (nieznajomość dzieł z kanonu lekturowego), co skutkuje popełnianiem błędów rzeczowych i interpretacyjnych.

2.2. Język niemiecki

Do egzaminu z języka niemieckiego przystąpiło 5 zdających z zakresu liceum ogólnokształcącego, o 5 mniej niż w sesji poprzedniej. Współczynnik łatwości za arkusz egzaminacyjny wyniósł 0,32 i jest niższy niż w sesji poprzedniej. Tylko w województwie wielkopolskim odbył się egzamin z tego języka obcego.

Tabela 12. Parametry statystyczne opisujące arkusz

Okręg	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Średni wynik punktowy
	40	7	10	-	16

Najwyższy wynik wskazuje na ocenę bardzo dobrą i jest wyższy w porównaniu z sesją jesienną 2011 r. Średni wynik punktowy daje w przeliczeniu ocenę dopuszczającą. Powyższe dane pokazują dużą rozpiętość punktową u zdających, tym bardziej, że ten egzamin zdawała niewielka populacja osób.

Tabela 13. Średni wynik procentowy w województwach

Okręg	Województwo		
	lubuskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
	-	32,00	-

W arkuszu trzy zadania okazały się dla zdających bardzo trudne: najniższy współczynnik łatwości uzyskano w zadaniach: 5 (0,10), 9 (0,05), 10 (0,16). Wyniki są niższe aniżeli w sesji jesiennej 2011 r.

Wnioski:

Zadanie zamknięte typu prawda / fałsz było najłatwiejszym zadaniem dla zdających. Sprawdzane umiejętności wyszukiwania i selekcjonowania informacji oraz określenie głównej myśli tekstu okazały się umiarkowanie trudne dla zdających.

Natomiast najwięcej trudności sprawiło zdającym uzupełnienie luk w tekście pisanym właściwym elementem gramatycznym. Trudność zdającym sprawiło zrozumienie sensu wypowiedzi pisemnej oraz nieznanostwo struktur leksykalnych, gramatycznych (przyimek, zaimek nieosobowy *man* oraz konstrukcje strony biernej w czasie teraźniejszym oraz zdania przydawkowe).

2.3. Język rosyjski

Do egzaminu z języka niemieckiego przystąpiło 9. zdających w Okręgu z zakresu liceum ogólnokształcącego.

Współczynnik łatwości za arkusz wyniósł 0,48. Tylko w województwie wielkopolskim zdający podchodzili do egzaminu z tego przedmiotu.

Tabela 14. Parametry statystyczne opisujące arkusz

Okręg	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Średni wynik punktowy
		36	12	25	-

Na małej populacji zdających egzamin nie można podać modalnej, gdyż wyników jest tyle, ilu zdających. Maksymalny wynik wskazuje w przeliczeniu na ocenę dobrą i dwie osoby taką ocenę uzyskały. Średni wynik punktowy - to ocena dostateczna. Najniższy wynik uzyskała jedna osoba i egzaminu z tych zajęć edukacyjnych nie zdała.

Tabela 15. Średni wynik procentowy w województwach

Okręg	Województwo		
	lubuskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
	-	47,78	-

W arkuszu dwa zadania były dla zdających bardzo trudne: najniższy współczynnik łatwości uzyskano w zadaniach: 4 (0,03) i 10 (0,02).

Wnioski:

Zdawalność tego języka wynosi 89 % i jest wyższa niż w pozostałych językach obcych nowożytnych. Zadanie zamknięte typu prawda / fałsz było najłatwiejszym zadaniem dla zdających. Sprawdzane umiejętności wyszukiwania i selekcjonowania informacji oraz określenie głównej myśli tekstu okazały się umiarkowanie trudne. Łatwe okazało się też zadanie na uzupełnianie luk właściwymi wyrazami, które były podane pod tekstem. Zdającym nie sprawia też problemu właściwe reagowanie językowe w określonych kontekstach sytuacyjnych.

Największym problemem jest brak umiejętności tworzenia logicznie i gramatycznie poprawnego zdania oraz napisanie nieformalnego listu w języku rosyjskim. Ponadto zdający nie potrafili przetworzyć treści przedstawionych w materiale ikonograficznym i wyrazić ich w języku obcym.

2.4. Język angielski

Wśród zdających największą popularnością spośród języków obcych zdawanych jako przedmiot obowiązkowy, cieszy się język angielski. Do tego egzaminu przystąpiło 48 zdających z zakresu liceum ogólnokształcącego.

Współczynnik łatwości za arkusz wyniósł 0,40. W województwach natomiast odpowiednio: w wielkopolskim - 0,40, w zachodniopomorskim - 0,27.

Tabela 16. Parametry statystyczne opisujące arkusz

Okręg	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Średni wynik punktowy
	48	6	16	16	19,83

Zdający uzyskali z tego przedmiotu 19 ocen niedostatecznych, co stanowi 40 % wszystkich ocen. Dla porównania w poprzedniej sesji egzaminacyjnej 35 % osób uzyskało oceny niedostateczne. Jedna osoba zdała egzamin z wynikiem celującym. Mediana odpowiada ocenie dopuszczającej. Zdawalność tego przedmiotu wynosi 60 %.

Tabela 17. Średni wynik procentowy w województwach

Okręg	Województwo		
	lubuskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
	-	40,49	27,33

W arkuszu dwa zadania okazały się dla zdających trudne: najniższy współczynnik łatwości uzyskano z zadaniami: 4 (0,17), 10 (0,20).

Wnioski:

Niewystarczająca znajomość struktur leksykalno-gramatycznych przełożyła się na niższe wyniki, przede wszystkim na dłuższą wypowiedź pisemną. Zdający otrzymywali mniej punktów za bogactwo językowe (nieznajomość słów w „rozsypance” wyrazowej) i poprawność językową. Osoby przystępujące do egzaminu nie potrafili zbudować poprawnego szyku zdania angielskiego, na co także wpływała nieznajomość lub błędne użycie struktur gramatyczno - leksykalnych. Zdający mieli problem z napisaniem nieformalnego listu w języku angielskim. Wielu piszących nie podjęło próby rozwiązania zadania.

Natomiast najłatwiejsze dla zdających okazało się wyszukanie lub wyselekcjonowanie informacji oraz właściwa reakcja językowa w różnych kontekstach sytuacyjnych.

2.5. Historia

Do egzaminu z historii przystąpiło 72 (najwięcej jak do tej pory) zdających z zakresu liceum ogólnokształcącego. Współczynnik łatwości za arkusz w Okręgu wyniósł 0,38 i jest niższy w porównaniu z sesją poprzednią. W województwach natomiast odpowiednio: w wielkopolskim - 0,37, a w zachodniopomorskim - 0,38, a w lubuskim- 0,59.

Tabela 18. Parametry statystyczne opisujące arkusz

Okręg	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Średni wynik punktowy
	37	7	19	19	19,01

Powyższe dane i współczynniki łatwości ilustrują, że wyniki z historii są najwyższe z dotychczas osiągniętych. Ocenę dobrą uzyskały cztery osoby. Pozytywne jest to, że modalna jest wyższa niż w poprzednich sesjach egzaminacyjnych i wynosi 19 punktów, co w przeliczeniu daje ocenę dopuszczającą. Tych ocen uzyskało 43 zdających.

Tabela 19. Średni wynik procentowy w województwach

Okręg	Województwo		
	lubuskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
	59,00	37,42	38,00

W arkuszu dwa zadania były dla zdających bardzo trudne: najniższy współczynnik łatwości uzyskano w zadaniach: 24 (0,14), 25 (0,07).

Wnioski:

Zdawalność egzaminu z historii wyniosła 71 %, i jest niższa niż w sesji jesiennej 2011r. Egzamin ukazał słabe strony edukacji historycznej- brak znajomości dat, faktów, nazwisk, pojęć. Dużym problemem okazało się napisanie wypracowania, często nie została podjęta próba. Prawdopodobna przyczyna - to brak wiedzy z zakresu genezy II wojny światowej. Ponadto zdający nie potrafili zinterpretować tekstu, podać właściwych argumentów.

Problemu nie sprawiło zdającym wyszukanie podanych w tekście informacji oraz wskazanie skutków wypraw krzyżowych.

2.6. Wiedza o społeczeństwie

Do egzaminu z wiedzy o społeczeństwie przystąpiło 51 zdających z zakresu liceum ogólnokształcącego w Okręgu.

Współczynnik łatwości za arkusz w Okręgu wyniósł 0,53 i jest niższy niż w zeszłej sesji egzaminacyjnej. W województwach natomiast odpowiednio: w wielkopolskim - 0,53 a w zachodniopomorskim - 0,58. W województwie lubuskim - 0,66.

Tabela 20. Parametry statystyczne opisujące arkusz

Okręg	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Średni wynik punktowy
	39	13	25	-	26,56

Dane w powyższej tabeli obrazują, że maksymalny wynik jest niższy (o 5 punktów) niż w sesji poprzedniej. Jedna osoba uzyskała ocenę bardzo dobrą, gdzie w sesji poprzedniej było ich 10. Wynik środkowy daje w przeliczeniu ocenę dostateczną. Jedna osoba egzaminu nie zdała. Zdawalność egzaminu jest wysoka i wynosi 98 %.

Tabela 21. Średni wynik procentowy w województwach

Okręg	Województwo		
	lubuskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
	66,00	52,78	58,00

W arkuszu egzaminacyjnym cztery zadania były dla zdających bardzo trudne: najniższy współczynnik łatwości uzyskano za zadania: 4 (0,08), 10 (0,21), 14 (0,22), 20 (0,36).

Wnioski:

Zdający nie mieli problemu z rozwiązaniem zadań dotyczących podstawowych zasad ustroju RP, cech społeczeństwa obywatelskiego, fundamentalnych zasad funkcjonowania NATO, wpływu przemian gospodarczych na strukturę społeczną, kompetencji Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, dziedziny prawa regulującego relacje między podmiotami prawa prywatnego i aktualnych procesów i wydarzeń na świecie.

Największy problem mieli zdający z wykonaniem zadania dotyczącego korzyści płynących ze swobodnego przepływu osób w ramach UE, średniowiecznego aktu prawnego odnoszącego się do współczesnych idei praw człowieka, nabycia obywatelstwa polskiego i obywatelstwa UE, a także dotyczące problemu ujemnego przyrostu naturalnego w Polsce.

2.7. Geografia

Do egzaminu z geografii przystąpiło 97 zdających z zakresu liceum ogólnokształcącego i dwie osoby z zakresu gimnazjum.

Współczynnik łatwości za arkusz w Okręgu wyniósł 0,51 i jest niższy w stosunku do poprzedniej sesji. W województwach natomiast odpowiednio: w wielkopolskim - 0,50, w lubuskim - 0,59, a w zachodniopomorskim - 0,52.

Tabela 22. Parametry statystyczne opisujące arkusz

Okręg	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Średni wynik punktowy
	41	8	26	24,27	25,29

Dane w powyższej tabeli i współczynnik łatwości wskazują, że wyniki z egzaminu są niższe w porównaniu z poprzednimi sesjami. Porównywalne wyniki zdający uzyskali z egzaminu z biologii. Minimalny wynik daje w przeliczeniu ocenę niedostateczną. Średni wynik - to ocena dostateczną. 6 osób nie zdało egzaminu z tego przedmiotu. Najwięcej zanotowano ocen dostatecznych- 47,co stanowi 48 % wszystkich ocen.

Tabela 23. Średni wynik procentowy w województwach

Okręg	Województwo		
	lubuskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
	59,33	50,30	52,00

W arkuszu cztery zadania były dla zdających bardzo trudne: najniższy współczynnik łatwości od 0,00-0,19 uzyskano w zadaniach: 9, 12 , 14 i 28.

Wnioski:

Największe trudności mieli zdający z zadaniami sprawdzającymi następujące umiejętności:

- wyjaśnianie na przykładzie zależności między sferami Ziemi - powstanie czarnoziemu,
- rozpoznanie krain geograficznych na podstawie opisu i określeniem ich położenia na mapie Polski,
- uzupełnienie tabeli dotyczącej miejsca wydobycia na świecie określonych surowców mineralnych na podstawie dostarczonych informacji i własnej wiedzy,
- wykazanie się znajomością współczesnej mapy świata – wpisaniem w odpowiednich miejscach na mapie państw sąsiadujących z Polską, powstałych po 1989 r. z rozpadu Związku Radzieckiego.

Najmniejsze trudności mieli zdający z posługiwaniem się terminologią geograficzną, grupowaniem skal mapy według kryterium wielkości, odczytywaniem i interpretacją informacji dotyczących struktury energii elektrycznej według źródeł pozyskania w % zawartych w tabeli, przewidywaniem zmiany w środowisku wywołanym przeprowadzeniem inwestycji zagranicznych w Polsce.

2.8. Biologia

Do egzaminu z biologii w Okręgu przystąpiło 102 zdających z zakresu liceum ogólnokształcącego, dwóch zdających z zakresu gimnazjum i jedna osoba z przyrody. Współczynnik łatwości za arkusz w Okręgu wyniósł 0,45, w województwie wielkopolskim - 0,45, zachodniopomorskim - 0,39, natomiast w lubuskim - 0,74.

Tabela 24. Parametry statystyczne opisujące arkusz

Okręg	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Średni wynik punktowy
	38	6	22	21	22,56

Dane w powyższej tabeli i współczynnik łatwości informują, że wyniki z egzaminu są porównywalne z sesją poprzednią. Maksymalny wynik wskazuje na ocenę dobrą, którą uzyskały 13 osób. Oceną najczęściej występującą jest dostateczny - uzyskało ją 48 osób, co stanowi 48 % zdających. Zdawalność egzaminu wynosi 94 % i jest taka sama jak z egzaminu z geografii.

Tabela 25. Średni wynik procentowy w województwach

Okręg	Województwo		
	lubuskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
	74,00	45,04	38,67

W arkuszu pięć zadań było dla zdających bardzo trudnych. Współczynnik łatwości w zadaniach: 4a, 22, 23, 19, 21 wyniósł od 0,00- 0,18.

Wnioski:

Zdającym nie sprawiło problemu uporządkowanie odpowiednich funkcji do czterech wymienionych białek o istotnym znaczeniu w organizmie człowieka; zaproponowanie dwóch działań profilaktycznych dla osoby zagrożonej miażdżycą, otyłej, wykonującej pracę siedzącą i prowadzącej mało aktywny tryb życia oraz spożywającej zbyt dużo słodczy; zdający poradzili sobie z oceną poprawności 4 stwierdzeń dotyczących trawienia białek w przewodzie pokarmowym człowieka.

Trudnością dla przystępujących do egzaminu z biologii było wskazanie, który z trzech przedstawionych na rysunkach rodzajów sieci naczyń włosowatych występują w ciałku nerkowym nefronu.

Ponadto zdający nie potrafili określić na podstawie opisu, że sikorki są drapieżnikami w stosunku do pajaków, które zjadają. Przyczyną problemów mogło być niezrozumienie polecenia.

Zdający mieli także problem z podaniem nazw poziomów troficznych, do których należą koper i mszyca- pomimo, że w tekście zadania był przedstawiony łańcuch pokarmowy oraz podana była informacja, że ostatnie ogniwo tego łańcucha - biedronka- jest konsumentem II rzędu. Egzaminowani nie potrafili też wskazać chromosomów X i Y jako pary chromosomów, które nie są homologiczne.

Większość zdających nie potrafiła nawet wymienić nazw dwóch rodzajów kwasów nukleinowych. Z poprawnym określeniem ich funkcji poradziło sobie zaledwie kilkoro. Zadania dotyczące podstaw genetyki, zwłaszcza molekularnej były dla zdających w tej sesji najtrudniejsze.

2.9. Matematyka

Do egzaminu z matematyki z zakresu liceum ogólnokształcącego przystąpiły 62 osoby i jedna osoba z zakresu szkoły podstawowej. Egzamin zdały 4 osoby, co stanowi 0,06 % wszystkich zdających. Współczynnik łatwości za arkusz w Okręgu wyniósł 0,14 i jest najniższy jak do tej pory.

W województwach natomiast odpowiednio: w wielkopolskim - 0,14, w zachodniopomorskim - 0,15, w lubuskim – nikt do egzaminu z tego przedmiotu nie podchodził. Arkusz dla piszących okazał się bardzo trudny.

Tabela 26. Parametry statystyczne opisujące arkusz

Okręg	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Średni wynik punktowy
	25	1	6	6	6,91

Dane w powyższej tabeli obrazują bardzo niskie wyniki. Tylko jeden zdający uzyskał ocenę dostateczną, a trzy- dopuszczającą. Widać, że najczęściej występującym wynikiem jest 6 punktów, a to nie jest wynik zbliżony w przeliczeniu do oceny dopuszczającej. 94 % zdających uzyskało wynik niedostateczny.

Tabela 27. Średni wynik procentowy w województwach

Okręg	Województwo		
	lubuskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
	-	13,70	14,75

W arkuszu w następujących zadaniach uzyskano najniższy współczynnik łatwości: 1, 8, 10, 11, 12, 13, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27.

Wnioski:

Uzyskane wyniki świadczą o niezadowalających efektach kształcenia matematycznego. Najlepiej zdający poradzi sobie z zadaniem 5, które sprawdzało umiejętność rozkładu wyrażenia algebraicznego na czynniki.

Zdający najsłabiej wykonali zadania otwarte. Wykazali:

- brak znajomości pojęcia wartości bezwzględnej liczby i umiejętności wykorzystania interpretacji geometrycznej wartości bezwzględnej do wyznaczenia zbioru,
- brak umiejętności wyznaczenia długości promienia okręgu na podstawie jego równania oraz wyznaczenia średnicy okręgu przy znanym jego promieniu,
- brak umiejętności wykonania obliczeń procentowych w kontekście praktycznym,
- brak umiejętności rozwiązywania równań wielomianowych metodą rozkładu na czynniki,
- brak umiejętności odczytywania z wykresu oraz zapisania dziedziny i zbioru wartości funkcji,
- brak umiejętności odczytania z wykresu funkcji argumentu, dla którego funkcja przyjmuje określoną wartość,
- brak umiejętności wykorzystania związków miarowych w trapezie umożliwiającym wyznaczenie jego pola,
- brak umiejętności wyznaczenia współrzędnych punkt, będącego punktem wspólnym dwóch prostych,
- brak umiejętności wyznaczania długości odcinka przy danych współrzędnych jego końców,
- brak umiejętności wyznaczania obwodu i pola trójkąta,
- brak umiejętności rozwiązywania zadań umieszczonych w kontekście praktycznym, wykorzystujących własności ciągu arytmetycznego,
- brak umiejętności wyznaczania związków miarowych i pola powierzchni bocznej stożka.

2.10. Chemia

Do egzaminu z chemii przystąpiło 91 (najwięcej do tej pory) zdających z zakresu liceum ogólnokształcącego.

Współczynnik łatwości za arkusz w Okręgu wyniósł 0,36 i jest wyższy niż w sesji poprzedniej. W województwach natomiast odpowiednio: w wielkopolskim - 0,36, a w zachodniopomorskim - 0,37. W województwie lubuskim nikt nie zdał egzaminu z tego przedmiotu.

Tabela 28. Parametry statystyczne opisujące arkusz

Okręg	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Średni wynik punktowy
	43	4	17	15	18,17

Wyniki w tabeli 28 informują, że najczęściej występującym wynikiem było 15 punktów, co w przeliczeniu daje dolną granicę oceny dopuszczającej, a maksymalny wynik - ocena bardzo dobra, którą uzyskał jeden zdający. Odnotowano 38 ocen dopuszczających, co stanowi 42 % wszystkich ocen. Z danych wynika, że 29 osób nie zdało egzaminu z tego przedmiotu, co stanowi 32 % wszystkich zdających. Zdawalność z tego przedmiotu wyniosła 68%.

Tabela 29. Średni wynik procentowy w województwach

Okręg	Województwo		
	lubuskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
	-	36,34	37,00

W arkuszu następujące zadania okazały się dla zdających bardzo trudne: najniższy współczynnik łatwości uzyskano za zadania: 4,11,18,20,21,26.

Wnioski:

Największe trudności napotkali zdający przy zilustrowaniu równaniem reakcji w formie cząsteczkowej zachowania się metalu wobec kwasu nieutleniającego. Zdający nie potrafili zapisać w formie jonowej prostych równań reakcji na podstawie graficznego opisu przemiany. Osoby zdające nie potrafiły wykonać obliczeń chemicznych z zastosowaniem pojęć: mol, i objętość molowa gazów w warunkach normalnych- do obliczenia ilości substancji. Zdający nie potrafili też posługiwać się poprawną nomenklaturą węglowodorów nasyconych i nienasyconych.

Natomiast większego problemu nie mieli zdający z uzupełnieniem brakujących danych na podstawie analizy tekstu o tematyce chemicznej- potrafili określić wpływ różnych czynników (temperatura, stężenie substratu, stopień rozdrobnienia substratu) na szybkość reakcji chemicznej. Ponadto łatwe okazało się klasyfikowanie przemiany chemicznej ze względu na efekt energetyczny. Zdający wykazali się znajomością i rozumieniem pojęć związanych z pierwiastkami i nieorganicznymi związkami chemicznymi. Egzaminowani właściwie opisywali praktyczne znaczenie i zastosowanie jednego z najważniejszych metali-wapnia.

2.11. Fizyka i astronomia

Do egzaminu z fizyki i astronomii przystąpiło 66 zdających w Okręgu. Współczynnik łatwości za arkusz w Okręgu wyniósł 0,28. W województwach natomiast odpowiednio: w wielkopolskim - 0,28 w lubuskim - 0,30, a w zachodniopomorskim - 0,29, co świadczy o podobnej trudności zadań w arkuszu egzaminacyjnym w Okręgu.

Tabela 30. Parametry statystyczne opisujące arkusz.

Okręg	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Średni wynik punktowy
	23	5	13,5	15	13,87

Dane w tabeli 30. obrazują niezadowalające wyniki. Najczęściej zdający uzyskiwali za arkusz egzaminacyjny 15 punktów i jest to wynik wyższy niż w poprzedniej sesji egzaminacyjnej i w przeliczeniu daje ocenę dopuszczającą. Zdający uzyskali najwięcej ocen niedostatecznych (35), co stanowi 53 % wszystkich ocen. Tylko 1 osoba otrzymała najwyższą ocenę- dostateczną, czyli punktację z przedziału 23 -30 punktów. Zdawalność tego egzaminu wzrosła o 19 %.

Tabela 31. Średni wynik procentowy w województwach

Okręg	Województwo		
	lubuskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
	30,00	27,55	29,14

W arkuszu egzaminacyjnym bardzo niski współczynnik łatwości uzyskano w zadaniach: 12, 13,14,15, 17, 19,20, 23,24,25,26.

Wnioski:

Zdający nie mieli problemu z przyporządkowaniem nazwom ruchów odpowiadających im podanych w tabeli prędkości oraz łatwe okazało się korzystanie z obserwacji zjawisk życia codziennego związanego z procesem parowania wody i rozszerzalności objętościowej gazów pod wpływem dostarczanej energii w formie ciepła.

Natomiast trudności pojawiły się przy analizowaniu zadań i korzystaniu z wykresów- np. zależności pędu od czasu w celu obliczenia wartości prędkości poruszającego się samochodu. Większość zdających nie potrafiła wyskalować i opisać osi ani też takiego wykresu sporządzić.

Zdający nie potrafili zastosować równania ruchu jednostajnie opóźnionego, wykonać działania na wektorach. Żaden ze zdających nie wykazał się umiejętnością konstrukcji obrazu powstającego za pomocą soczewki rozpraszającej oraz obliczania powiększenia obrazu.

Nieliczni z przystępujących do egzaminu wykazali się wiedzą na temat właściwości światła laserowego i potrafili zapisać jedną cechę tego światła różniącą je od światła żarówki.

Zdający w większości stosowali w sposób błędny wyrażenie na prędkość punktu materialnego w ruchu jednostajnym. Wykazali się brakiem znajomości zjawiska załamania fali.

2.12. Podstawy przedsiębiorczości

Do egzaminu z podstaw przedsiębiorczości przystąpiło 55 zdających w Okręgu. Współczynnik łatwości za arkusz w Okręgu wyniósł 0,56 i jest niższy niż w sesji poprzedniej o 14 punktów procentowych. W województwach natomiast odpowiednio: w wielkopolskim - 0,56, a w lubuskim - 0,57. W województwie zachodniopomorskim nikt tego egzaminu nie zadeklarował.

Tabela 32. Parametry statystyczne opisujące arkusz.

Okręg	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Średni wynik punktowy
	41	15	29	35	28,03

Po analizie danych w powyższej tabeli nasuwa się stwierdzenie, że wyniki są niższe niż w sesji jesiennej 2011 r. Tylko minimalny wynik jest identyczny. Maksymalny wynik w przeliczeniu jest oceną bardzo dobrą i tę ocenę otrzymał jeden zdający. Odnotowano dużo ocen dobrych i dostatecznych (po 21). Wszyscy zdający ten egzamin ukończyli z wynikiem pozytywnym.

Tabela 33. Średni wynik procentowy w województwach

Okręg	Województwo		
	lubuskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
	57,00	56,04	-

Średni wynik procentowy w województwach jest porównywalny. W arkuszu trzy zadania sprawiły zdającym trudność. Najniższy współczynnik łatwości uzyskano w zadaniach: 5 (0,13), 16 (0,18), 23 (0,18).

Wnioski:

Zdający prawidłowo wskazywali ubezpieczenie nieobowiązkowe wśród podanych ubezpieczeń, właściwie wskazywali siedzibę Giełdy Papierów Wartościowych w Polsce, prawidłowo ustalili deficyt środków budżetowych przy podanych planowanych dochodach i wydatkach budżetowych.

Największe problemy mieli zdający przy obliczaniu wysokości podatku przy podanej skali (w %) i podstawie podatku, nie potrafili wskazać podstawy odliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne w rozliczeniu PIT.

2.13. Technologia informacyjna

Do egzaminu z technologii informacyjnej przystąpiło 51 zdających z zakresu liceum ogólnokształcącego i po jednej osobie z zakresu gimnazjum i szkoły podstawowej. Współczynnik łatwości za arkusz w Okręgu wyniósł 0,39. W województwach natomiast odpowiednio: w wielkopolskim - 0,38 a w zachodniopomorskim – 0,58, w lubuskim – 0,48.

Tabela 34. Parametry statystyczne opisujące arkusz.

Okręg	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Średni wynik punktowy
	37	3	20	-	58

Maksymalny wynik daje w przeliczeniu ocenę dobrą. Tę notę uzyskało 11 zdających. W sesji jesiennej 2011 r. odnotowano oceny bardzo dobre. Zdawalność egzaminu z technologii informacyjnej wyniosła w sesji zimowej 2012 r. 61 % i jest wyższa niż w sesji poprzedniej. Odnotowano też 20 ocen niedostatecznych (najwięcej ze wszystkich ocen), co stanowi 39 % wszystkich ocen.

Tabela 35. Średni wynik procentowy w województwach

Okręg	Województwo		
	lubuskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
	48,00	38,21	58,00

W arkuszu jedno zadanie sprawiło zdającym trudność tj. zadanie 1 (ze współczynnikiem łatwości 0,12).

Wnioski:

Zdający wykazali się znajomością: urządzeń wchodzących w skład zestawu komputerowego, urządzeń wykorzystywanych do łączenia się z globalną siecią komputerową, sposobów ochrony zasobów komputera podłączonego do Internetu przed zewnętrznymi zagrożeniami, terminologii związanej z sieciami komputerowymi, formatów zapisu plików.

Natomiast najslabiej poradzili sobie zdający ze zmianą nazwy istniejącego pliku, z wykorzystaniem wbudowanych podstawowych funkcji arkusza kalkulacyjnego, umożliwiających: sortowanie danych, wyznaczenie największej i najmniejszej wartości z zakresu danych, wyznaczanie średniej arytmetycznej, zliczanie komórek zawierających dane spełniające podane kryteria (instrukcje warunkowe).

Ponadto u zdających stwierdzono brak umiejętności tworzenia obramowania tabeli w arkuszu kalkulacyjnym oraz tworzenia wykresu kolumnowego wraz z odpowiednim opisem (wstawienie: tytułu, etykiety danych, opisu osi wykresu).

Podsumowanie

Sesja egzaminacyjna zakończona została procesem sprawdzania, oceniania i weryfikowania oraz w konsekwencji wydaniem 26 świadectw ukończenia liceum ogólnokształcącego (o 8 więcej niż w sesji poprzedniej).

Wnioski z analiz pozwolą na doskonalenie umiejętności i wiadomości oraz przyniosą poprawę wyników osiąganych przez zdających.